

av Jenny Aspenberg

Teckning av Villa Skansen som Emil Poulsens dotter Karin Margrethe ritade. Bilden är kopierad från *Fortuna Posten*. Högst upp till höger skimtar en liten utsiktspaviljong. Villan omgärdas av en vacker trädgård.

Villa Skansens uppförande och fall

I min historieberättelse nummer 7 i augusti 2009 lyfte jag fram den 1700-tals skansen som finns än idag intill vändplatsen vid norra Fortuna. Jag beskrev även lite om Villa Skansen som byggts på skansens tomt 1894 av skådespelaren Emil Poulsen på mark som Vilhelmina Heise upplät. Hon fick lagfart på marken 1888.

1908 återköps Skansen av Vilhelmina Heise då Emil Poulsen blivit förlamad i benen. Villan användes därefter som sommarkoloni för klena Köpenhamnsbarn fram till "Ville" Heises död 1912. Emil Paulsen dog ett år tidigare efter en tids sjukdom.

1912 dör Vilhelmina Heise och Christoffer Hage ärver och övertar Rydebäcks gård och alla tillhörande hus. Brännare Johan Malmros och hans hustru Kerstin bodde i Gammelgården. Paret hade sju barn och de yngsta föddes i Gammelgård.

1917 flyttar paret till Skansen som har blivit arbetarbostad. Oskar (tredje barnet till Johan och Kerstin) med hustru Selma flyttar senare från Gammelgården till Skansen. De har nio barn och de fyra yngsta föds på Skansen. Deras andra barn, Evald Malmros som föddes på Gammelgård och växte upp på Skansen, flyttade först till Krokahu och 1945 med sin familj till en villa i södra Fortuna.

Huset fortsatte vara arbetarbostad fram till dess att Christoffer Hage dog 1947. Därefter blev det under några år sommarcafé och användes som bostad för sommarvärdar fram till Rydebäcks gård och tillhörande byggnader köptes in av byggföretagen 1963.

Förfallet påbörjades snabbt. Huset var redan då i behov av upprustning men byggföretagen stängde av vatten och el. Ungdomar

sprängde fönstren och upptäckte att huset var en spännande lekplats. Byggföretagen satte upp plank för fönstren och hade planer på att låta huset stå kvar medan de ansökte om bygglov för tre villor på tomten. Plankorna drogs bort gång efter gång. Byalaget agerade för att huset skulle rivras då man upptäckte kvarlämnade sprutor i omgivningen och att det fanns stora håligheter i de ruttna traporna. Huset hade blivit en fara. En rydebäcksbo, Jan Tilly Jönsson, agerade för att tomten och den intilliggande skansen skulle förklaras som kulturminne av Länsstyrelsen. Det beviljades och rivningen av Villa Skansen skedde under första hälften av 1980-talet.

När de sista sommargästerna hade lämnat villan växte ett tätt buskage på tomten. Det rensades av Helsingborgs parkförvaltning kring sekelskiftet och idag kan man åter se hur den gamla skansen från 1700-talet sträckte ut sina valar för att skydda Rydebäcks kust. Den senare byggda Villa Skansen är dock bara ett minne blott!

Fotografiet från 1929 lånades ut av Evald Malmros till Sven Stenvåg, *Fortuna Posten*. Evald står framför Villa Skansen och blickar ut över Öresund.